

Økonomisk statistikk 2020

KOSTRA-data 2019–2020

KOSTRA (KOMmune-STat-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet. Tallmaterialet omfatter det meste av virksomheten i kommunesektoren, og viser blant annet hvordan fylkeskommunen har prioritert midler tidligere år.

Innholdsfortegnelse

1 Nøkkeltall

2 Frie inntekter

3 Videregående opplæring

3.1 Særskilt om videregående opplæring

4 Samferdsel

5 Bygg

6 Kultur

7 Tannhelse

1 Nøkkeltall

Det er publisert faktaark for de ulike sektorene, og nedenfor følger en tabell med utvalgte nøkkeltall for Rogaland, Vestland, Trøndelag, Viken og landsgjennomsnitt for regnskapsåret 2020. Tallene vil kunne bli justert i den endelige publiseringen av KOSTRA-data for 2020.

Nøkkeltall	Rogaland	Trøndelag	Vestland	Viken	Landet uten Oslo
År	2020	2020	2020	2020	2020
Regnskap:					
Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	7,4	0,6	7,4	5,4	5,4
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av bruttodriftsinntekter (prosent)	79,9	118,2	98,4	53,0	79,9
Frie inntekter per innbygger (kr)	12 762	14 571	16 218	11 669	13 983
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	10,8	13,3	8,4	13,5	12,8

Nøkkeltall	Rogaland	Trøndelag	Vestland	Viken	Landet uten Oslo
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter (prosent)	15,3	19,7	35,4	12,9	18,8
Videregående opplæring					
Netto driftsutgifter, per innbygger 16-18 år (kr)	171 062	188 776	171 831	165 451	176 218
Netto driftsutgifter til videregående utdanning av samlede netto driftsutgifter (prosent)	53,0	44,8	40,5	53,9	47,3
Netto driftsutgifter eksklusive gjesteelevutgifter og -inntekter per elev, alle utdanningsprogram (1000 kr)	78 544	80 885	81 876	79 062	80 221
Ungdom 16-18 år i videregående opplæring (prosent)	94,9	94,9	94,4	94,3	94,3

Nøkkeltall	Rogaland	Trøndelag	Vestland	Viken	Landet uten Oslo
Elever per skole (antall)	518	406	423	551	465
Deltakere i yrkesfaglige utdanningsprogrammer (prosent)	54,0	56,1	53,8	44,7	52,3
Plan, byggsak og miljø					
Årsverk til planbehandling (årsverk)	8	10,7	11,5	59	305
Kommunale planer behandlet av fylkeskommunen (antall)	293	381	389	751	7 506
Kultur					
Netto driftsutgifter til kultursektoren av samlede netto driftsutgifter (prosent)	4,2	3,1	3,3	1,9	3,1
Netto driftsutgifter i alt til kultursektoren per innbygger (kr)	509	451	512	224	415

Nøkkeltall	Rogaland	Trøndelag	Vestland	Viken	Landet uten Oslo
Samferdsel					
Brutto driftsutgifter til samferdsel per innbygger (kr)	4 976	6 773	9 518	4 834	6 367
Brutto investeringsutgifter til samferdsel per innbygger (kr)	1 891	2 606	6 865	1 029	2 581
Netto driftsutgifter til fylkesvei per kilometer (kr)	362 442	240 904	308 277	311 097	229 762
Reiser med kollektivtransport per 1 000 innbygger (antall)	43 834	68 188	82 851	48 101	50 975
Utgifter til vedlikehold av fylkesveier av totale netto driftsutgifter til fylkesveier (prosent)	52,6	0,4	54,7	19,8	35,8

Nøkkeltall	Rogaland	Trøndelag	Vestland	Viken	Landet uten Oslo
Andel kilometer fylkesveg med dårlig eller svært dårlig dekketilstand i prosent av alle fylkesveier (prosent)	*	*	*	*	*
Klima og energi					
Energiutgifter per m2 (fylkes)kommunalt eide bygg (kr)	66	96	90	79	69
Energibruk per m2 eid areal (kWh)	98	106	105	104	83
Eiendomsforvaltning					
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)	8,8	8,0	7,4	8,7	8,1
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	0,91	1,10	0,99	0,88	1,15

Nøkkeltall	Rogaland	Trøndelag	Vestland	Viken	Landet uten Oslo
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	125	85	115	112	95
Utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter (kr)	479	593	464	571	445
Tannhelse					
Netto driftsutgifter per innbygger (kr)	505,9	560,4	489,8	435,0	507,2
Avtalte tannlegeårsværk (uten spesialitet) per 10 000 innbyggere (årsverk)	7,2	7,5	7,8	7,2	7,6
Avtalte tannlegespesialistårsværk per 10 000 innbyggere (årsverk)	1,1	0,6	1,3	0,8	0,9

* Det er ikke publisert tall for 2020

Oslo er ikke inkludert i tallene for landsgjennomsnitt. Dette skyldes at Oslo både er kommune og fylkeskommune, og at tallene ikke alltid er sammenlignbare med øvrige fylkeskommuner. De utvalgte fylkeskommunene er de som har flest likheter med Rogaland på flest områder.

Det tas generelt forbehold om at tallene er korrekte. I grunnlagsmaterialet fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) finnes tall både for de enkelte fylkeskommuner, de enkelte regioner/landsdeler og landsgjennomsnitt.

Regnskapsresultat Rogaland 2010–2020

Årstall	Regnskapsresultat Rogaland (mill. kr.)	Netto driftsresultat i % av driftsinntekter (1)
	Rogaland	Snitt fylkeskommuner (2)
2010	80	7,5 (3)
2011	156,1	8,2
2012	218,7	5
2013	89,2	8
2014	56,5	2,0 (4)
2015	150,8	5
2016	67,3	6,6
2017	20,2	5,9
2018	66,3	2,9
2019	77,4	5,3
2020	209	7,4

(1) Ingen naturlige korreksjoner er foretatt, for eksempel knyttet til premieavvik / inndekning av tidligere års premieavvik eller variasjoner i avdragsnivå.

(2) Gjennomsnitt for fylkeskommunene eksklusiv Oslo. Etter sammenslåingen av Trøndelagsfylkene fra 2019 og regionreformen fra 2020 er gjennomsnittet basert på ti fylkeskommuner fra 2020.

(3) Økte frie inntekter forvaltningsreformen / økt momskompensasjon fra investeringer.

(4) Fra 2014 er momskompensasjon fra investeringer klassifisert som investeringsinntekt.

Netto lånegjeld i kroner per innbygger

Tall per 31.12 (1) (2)	Rogaland	Snitt fylkeskommuner
2010	6 500	5 938
2011	6 556	6 795
2012	7 166	7 668
2013	8 624	8 637
2014	10 512	9 512
2015	11 839	10 165
2016	12 586	11 392
2017	13 001	12 208
2018	12 586	13 051
2019	13 078	13 796
2020	13 054	13 399

Netto lånegjeld i prosent av driftsinntekter

Tall pr. 31.12. (1) (2)	Rogaland	Snitt fylkeskommuner
2010	54,5	44,0

Tall pr. 31.12. (1) (2)	Rogaland	Snitt fylkeskommuner
2011	51,9	48,6
2012	56,1	53,1
2013	64,2	56,6
2014	80,6	62,5
2015	90,1	63,7
2016	89,5	68,9
2017	91,3	71,8
2018	85,3	75,0
2019	85,4	77,0
2020	76,9	70,9

Frie inntekter i kroner per innbygger

Tall pr. 31.12 (1)	Rogaland	Snitt fylkeskommuner
2010	8 997	10 230

Tall pr. 31.12 (1)	Rogaland	Snitt fylkeskommuner
2011	9 208	10 477
2012	9 513	10 928
2013	9 726	11 231
2014	9 938	11 607
2015	10 667	12 238
2016	11 320	12 655
2017	11 356	12 863
2018	11 623	13 033
2019	12 076	13 438
2020	12 762	13 983

(1) Tall fra KOSTRA-statistikk

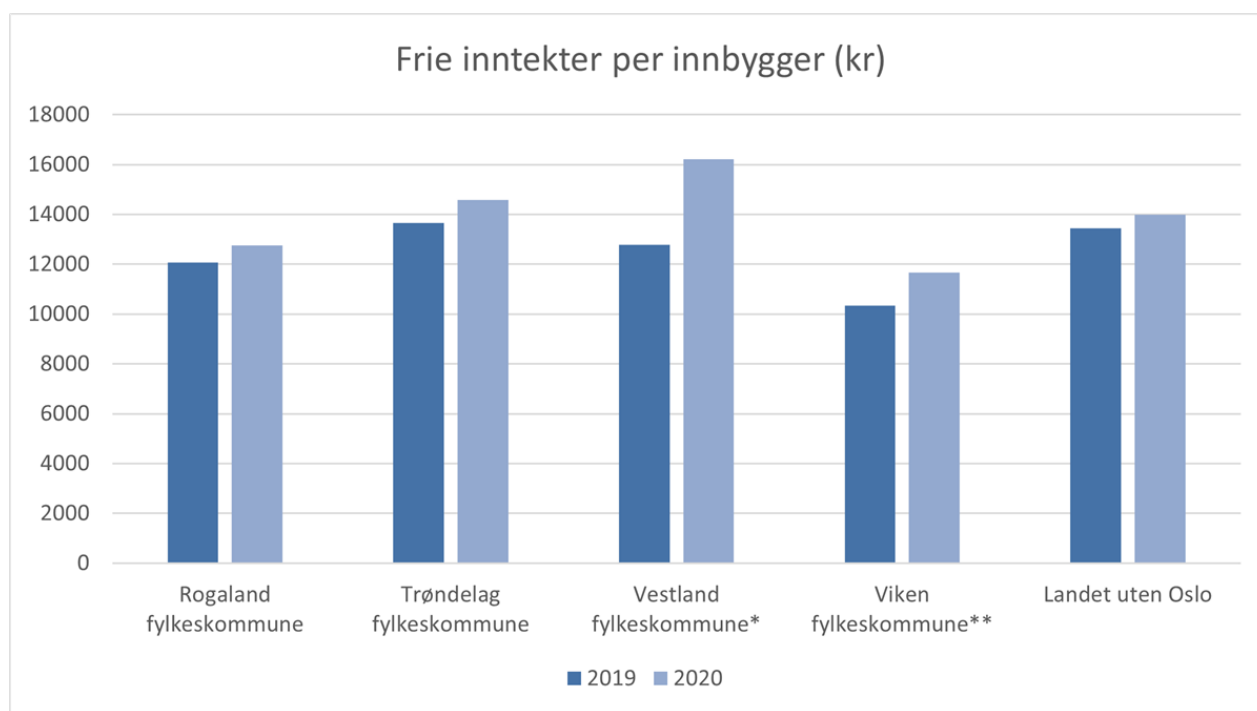
(2) Netto lånegjeld er definert som langsiktig lånegjeld fratrukket utlån og ubrukte lånemidler

2 Frie inntekter

Fylkesrådmannen vil framheve følgende forhold ved tallene: Rogaland hadde 9,6 prosent lavere frie inntekter per innbygger enn landsgjennomsnitt i 2020, 12 762 kroner i Rogaland og 13 983 kroner for landet (i 2019 var differansen 10,1 prosent.).

Til sammenligning var utgiftsbehovet (kostnadsindeksen) bare 1,3 prosent lavere enn landsgjennomsnittet.

Frie inntekter per innbyggere (kroner)

* 2019 kun Hordaland fylkeskommune, ** 2019 kun Akershus fylkeskommune

Variasjon i frie inntekter for fylkeskommunene

Vi er opptatt av å bruke nøkkeltall på utgiftssiden til å sammenligne oss med andre fylkeskommuner. Når vi gjør dette er det viktig å ha klart for oss at fylkeskommunene har ulik inntektsevne, og at noen fylkeskommuner er mer relevante å sammenligne seg med.

Variasjoner i utgiftsbehov fanges opp i den såkalte kostnadsnøkkelen, som også påvirker inntektene gjennom utgiftsutjevningen. Men det er andre grunner til at fylkeskommunene har ulikt inntektsnivå, og som påvirker mulighetene for å bruke penger på tjenesteyting.

Tabellen under viser at Rogaland har lavere inntektsevne også etter at man har tatt hensyn til variasjoner i utgiftsbehov slik det kommer til uttrykk i kostnadsnøkkelen, som består av fem sektornøkler eller delkostnadsnøkler for de store tjenesteområdene.

De forholdsvis lave inntektene for Rogaland kan forklares gjennom den særskilte fordelingen, nord-norgetilskudd og skjønnstilskudd, som er ordninger som forfordeler Rogaland i forhold til andre fylkeskommuner ut fra andre årsaker enn utgiftsbehov. Det er viktig å ha klart for seg at dette krever at Rogaland fylkeskommune må sette tæring etter næring på utgiftssiden når man sammenligner ressursinnsatsen per innbygger i målgruppene med for eksempel gjennomsnittet av fylkeskommuner.

Denne tabellen oppdateres årlig i forbindelse med kommuneproposisjonen, og viser frie inntekter i 2020 korrigert for objektivt utgiftsbehov (kostnadsnøkkelen).

Tabellen under viser frie inntekter i 2020 korrigert for variasjoner i utgiftsbehov for fylkeskommunene. Tabellen viser prosent av landsgjennomsnittet av inntekter per innbygger. Landsgjennomsnitt er lik 100.

Fylke	Alt. 1	Alt. 2 Havbruk	Alt. 3 Havbruk og DAA
Rogaland	94	94	94
Møre og Romsdal	102	102	101
Norland	116	118	121
Viken	95	94	94
Innlandet	97	96	96
Vestfold og Telemark	98	97	97
Agder	100	99	99
Vestland	106	106	106
Trøndelag	96	97	97
Troms og Finnmark	120	121	125
Hele landet	100	100	100

Alt. 1: Korrigert frie inntekter i prosent av landsgjennomsnitt

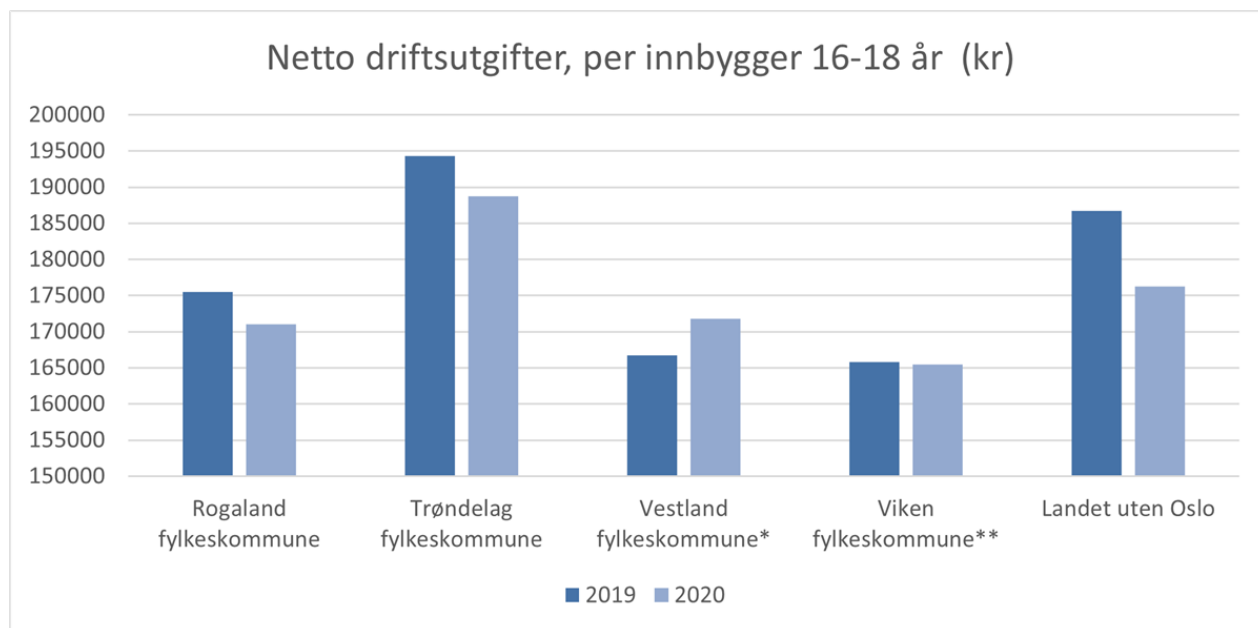
Alt. 2 Havbruk: Som i alt. 1, pluss midler fra Havbruksfondet

Alt. 3 Havbruk og DAA: Som alt. 2, pluss fordel av differensiert arbeidsgiveravgift

3 Videregående opplæring

Rogaland ligger tre prosent under landsgjennomsnitt for netto driftsutgifter til videregående opplæring per innbygger 16–18 år (mot seks prosent i 2019). Objektivt utgiftsbehov for videregående opplæring (delkostnadsindeksen) var i overkant av 106 prosent av landsgjennomsnittet, målt per innbygger i hele fylket.

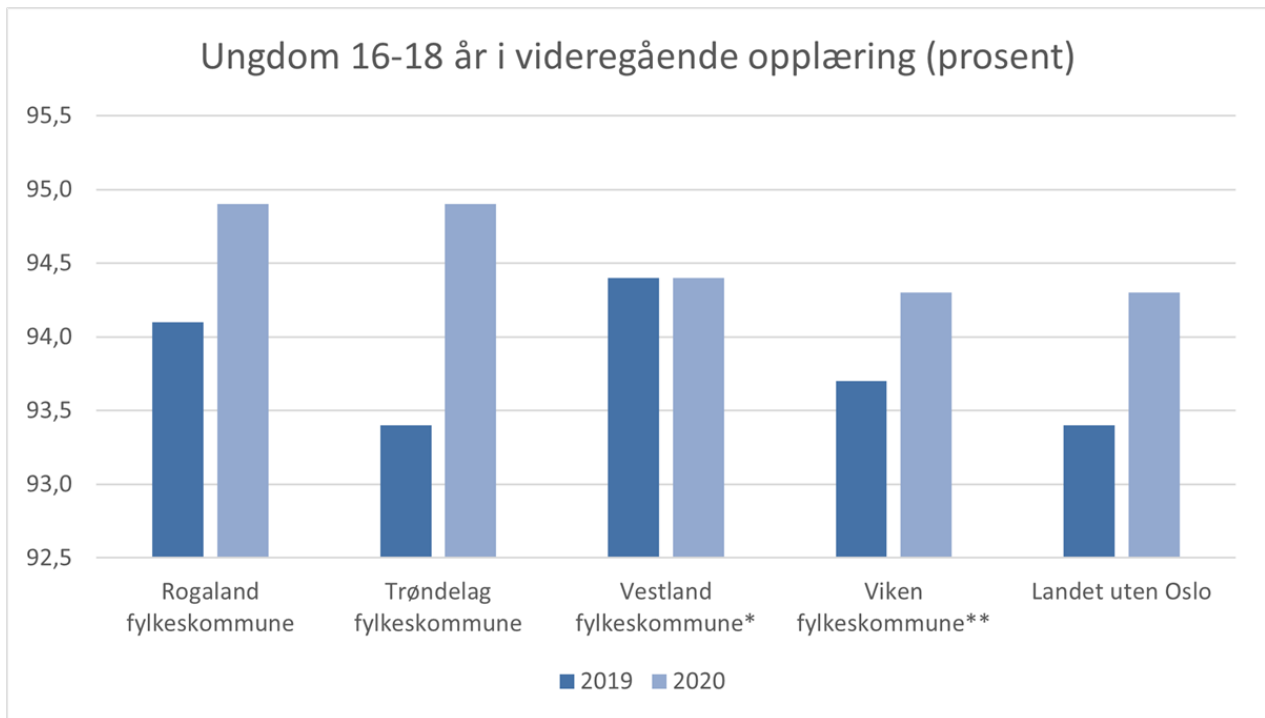
Netto driftsutgifter, per innbygger 16–18 år (kroner)

* 2019 kun Hordaland fylkeskommune, ** 2019 kun Akershus fylkeskommune

Ungdom 16–18 år i videregående opplæring (prosent)

Andel av 16–18-åringene i videregående opplæring er høyere i Rogaland enn landsgjennomsnittet – 94,9 prosent i 2020 mot landsgjennomsnittet på 94,3 prosent.

* 2019 kun Hordaland fylkeskommune, ** 2019 kun Akershus fylkeskommune

3.1 Særskilt om videregående opplæring

Tall fra KOSTRA-statistikken i 2020 viser at en elevplass i Rogaland er noe mindre kostnadskrevene enn landsgjennomsnitt når vi ser på hele spekteret av kostra-funksjoner. Med lavere frie inntekter enn landsgjennomsnitt, når den særskilte fordelingen, regionalpolitiske tilskudd (skjønnsmidler) og Nord-Norgetilskudd med videre tas i betraktning, er dette også helt naturlig. Fylkesrådmannen vil i større grad bruke relevante enkeltfylker som sammenligningsgrunnlag.

Netto driftsutgifter eksklusiv gjesteelevsutgifter per bruker (kroner)	Rogaland	Trøndelag	Vestland	Viken	Agder
Utdanning i skole	151 823	168 107	161 633	155 984	167 548
Skolelokaler og internater (510)	28 015	33 641	30 760	27 872	31 239
Fellesutgifter og støttefunksjoner for videregående opplæring (515)	11 252	15 009	13 886	12 993	18 474

Netto driftsutgifter eksklusiv gjesteelevsutgifter per bruker (kroner)	Rogaland	Trøndelag	Vestland	Viken	Agder
Pedagogisk ledelse, pedagogiske fellesutgifter og gjesteelevsoppgjør (520)	14 020	17 835	15 708	17 415	18 096
Alle utdanningsprogram	78 544	80 885	81 876	79 062	80 535
Studieforberedende utdanningsprogram samlet	72 037	71 753	72 030	70 615	72 664
Yrkesfaglige utdanningsprogram samlet	95 758	97 069	101 639	98 865	100 097
Oppfølgingstjenesten og Pedagogisk psykologisk tjeneste (561)	2 136	3 386	3 373	3 662	2 892
Spesialundervisning og særskilt tilpasset opplæring (562)	18 448	17 581	16 308	15 437	17 090
Fagopplæring (570)	89 944	84 019	85 501	85 977	90 588
Inntektsevne korrigert for kostnadsnøkkel*	94	96	106	95	100

*ref: kap. 2, Variasjon i frie inntekter for fylkeskommunene

Rogaland bruker mindre per elev enn Trøndelag, Vestland og Viken på oppfølgingstjenesten (OT) og Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), og mer på spesialundervisning. Det finnes ikke tall på kostnad per elev som mottar spesialundervisning, derfor er kostnaden delt på alle elever.

Prioriteringer etter KOSTRA-funksjon

Tabellen under viser en oversikt over innbyrdes prioriteringer i opplæringssektoren i Rogaland fylkeskommune, sammenlignet med hele landet. Her er det mer aktuelt å sammenligne med hele landet, selv om fylkene kan ha forskjellige forutsetninger for sine prioriteringer. Tabellen viser at en noe større andel av budsjettet går til spesialundervisning enn gjennomsnittet for landet.

Rogaland er det fylket i landet med flest lærlinger ut ifra gammel fylkeskommunestruktur. Dette bidrar til å forklare en høy andel av ressursinnsatsen på fagopplæring og at den har økt det siste året. Andelen som brukes på studieforberevende utdanningsprogram er lik sammenlignet med i fjor og ligger på landsgjennomsnittet.

Prioriteringer KOSTRA 2020

2020 - Prioriteringer KOSTRA (andel netto driftsutgifter)	Rogaland	Landet
Skolelokaler og internater (510)	15,1 %	16,1 %
Fellesutgifter og støttefunksjoner (515)	6,0 %	7,6 %
Pedagogisk ledelse, pedagogiske fellesutgifter og gjesteelevsoppgjør (520)	5,9 %	7,9 %
Studieforberevende utdanningsprogram samlet	22,5 %	22,7 %
Yrkesfaglige utdanningsprogram samlet	19,2 %	18,9 %
Landslinjer (559)	0,3 %	0,1 %
Oppfølgingstjenesten og Pedagogisk psykologisk tjeneste (561)	1,1 %	1,7 %
Spesialundervisning og særskilt tilpasset opplæring (562)	9,9 %	8,5 %
Fagopplæring (570)	15,5 %	12,4 %
Voksenopplæring etter opplæringsloven (581)	1,5 %	1,6 %
Fagskole (554)	-0,2 %	0,0 %
Andre formål (590)	3,2 %	2,4 %
Videregående opplæring samlet, inkl. fagskoler	100,0 %	100,0 %

Det er kun fylkeskommunal finansiering til Fagskolen Rogaland som er synlig i tabellen over. Fagskolen finansieres i hovedsak av statlige midler.

Utvikling KOSTRA 2016–2020

Tabell under viser ressursinnsatsen i egen fylkeskommune over tid (tall i hele 1000 kroner).

Netto driftsutgifter ekskl. gjesteelevsutgifter og -inntekter	2016	2017	2018	2019	2020
515 Fellesutgifter og støttefunksjoner for videregående opplæring	175 206	182 728	192 834	196 614	186 729
520 Pedagogisk ledelse, pedagogiske fellesutgifter og gjesteelevsoppgjør	274 923	281 497	271 172	300 979	232 669
521 Studiespesialisering	494 923	489 473	481 507	480 387	461 754
522 Bygg- og anleggsteknikk	65 401	66 197	62 875	64 194	61 055
523 Elektro og datateknologi	88 567	86 572	84 955	83 681	77 522
524 Design og håndverk	29 486	29 958	31 219	34 477	28 282

Netto driftsutgifter ekskl. gjesteelevsutgifter og -inntekter	2016	2017	2018	2019	2020
525 Restaurant- og matfag	25 093	23 188	21 656	21 867	21 003
526 Helse- og oppvekstfag	119 452	136 967	152 375	165 502	157 514
527 Idrettsfag	64 421	72 541	79 389	86 033	83 619
528 Teknologi- og industrifag	139 157	137 587	133 189	134 460	137 146
529 Musikk, dans og drama	74 115	77 045	77 119	79 640	76 768
530 Medier og kommunikasjon	54 836	50 160	47 568	47 871	39 967
531 Naturbruk	24 052	28 606	35 078	34 661	37 956
532 Service og samferdsel	58 122	63 566	65 569	67 040	52 494
533 Kunst, design og arkitektur*	3 688	11 048	17 297	30 204	31 317
534 Håndverk, design og produktutvikling**	641

Netto driftsutgifter ekskl. gjesteelevsutgifter og -inntekter	2016	2017	2018	2019	2020
535 Informasjonsteknologi og medieproduksjon**	2 704
536 Salg, service og reiseliv**	10 473
537 Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign**	4 130
554 Fagskole	43 603	43 085	1 912	- 707	- 5 557
559 Landslinjer	8 130	8 120	9 098	10 291	9 267
561 Oppfølgingstjenesten og Pedagogisk psykologisk tjeneste	36 911	37 023	37 794	38 727	35 440
562 Spesialundervisning og særskilt tilpasset opplæring	296 870	309 871	315 873	320 842	306 146

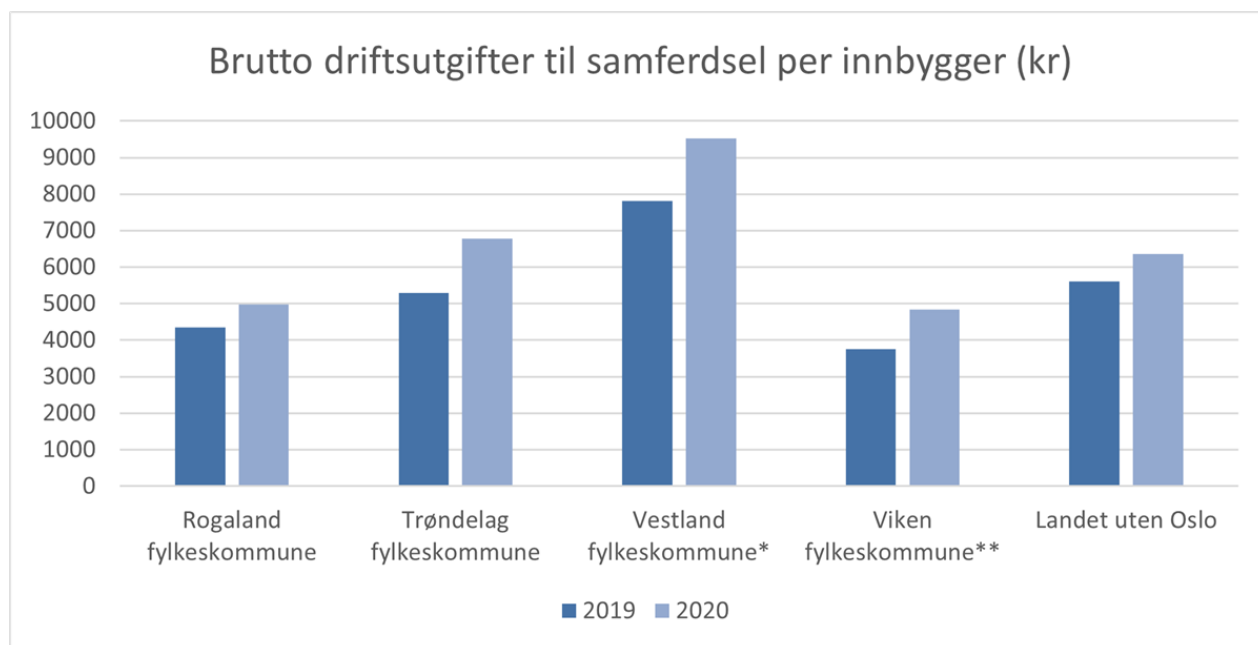
Netto driftsutgifter ekskl. gjesteelevsutgifter og -inntekter	2016	2017	2018	2019	2020
570 Fagopplæring	386 234	387 901	402 360	435 462	504 138
581 Voksenopplæring etter opplæringsloven	25 528	36 582	38 176	43 587	44 949
590 Andre formål	76 672	91 075	87 270	75 454	96 699

* (fra og med høst 2016), ** (fra og med høst 2020)

4 Samferdsel

Brutto driftsutgifter til samferdsel per innbygger (kroner)

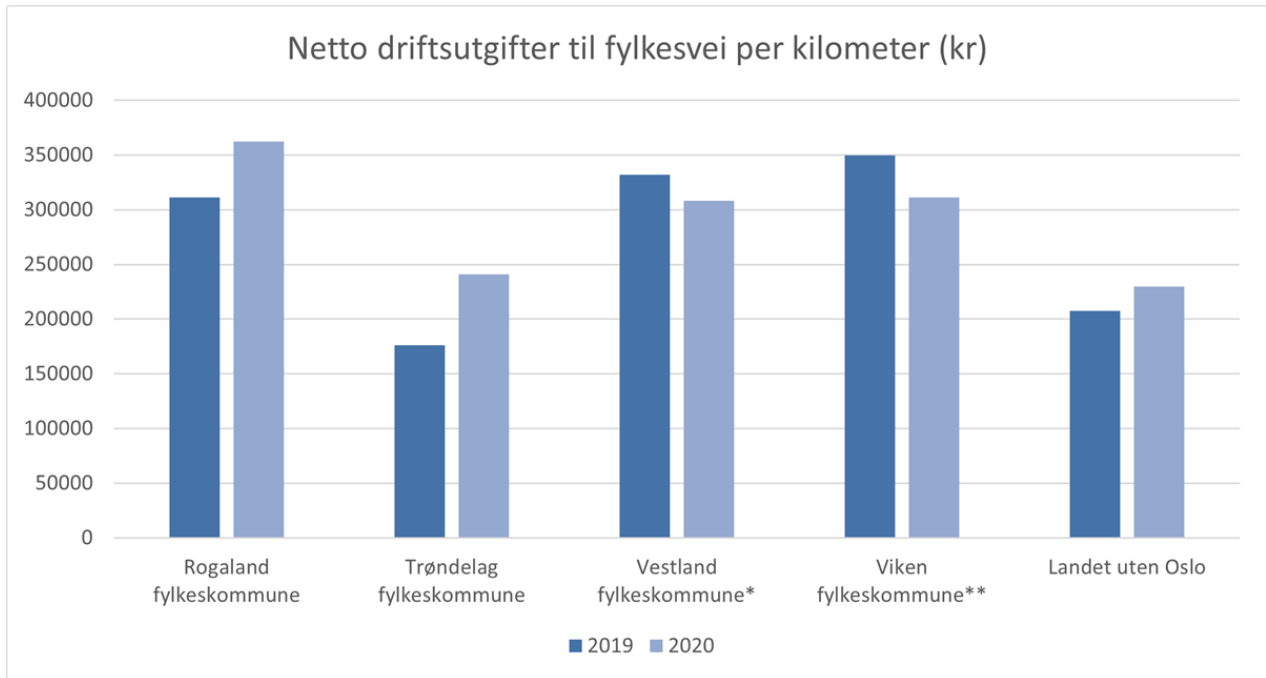
Rogaland ligger 28 prosent under landsgjennomsnitt for brutto driftsutgifter til samferdsel per innbygger, 4 976 kroner i Rogaland i 2020 mot 6 367 kroner i landsgjennomsnitt. Til sammenligning var objektivt utgiftsbehov for fylkesveg (delkostnadsindeksen) i overkant av 76 prosent av landsgjennomsnittet. Indeksene for buss og båt/ferje er noe lavere enn 100 prosent i sum.

* 2019 kun Hordaland fylkeskommune, ** 2019 kun Akershus fylkeskommune

Netto driftsutgifter til fylkesvei per kilometer (kroner)

Når det gjelder netto driftsutgifter til fylkesvei per kilometer ligger Rogaland over landsgjennomsnittet. Rogaland blant de fylkene som har flest tunneler, bruer og ferjekaier. Dette er konstruksjoner som er krevende å vedlikeholde. I tillegg har Rogaland en stor andel høytrafikkerte fylkesveger.

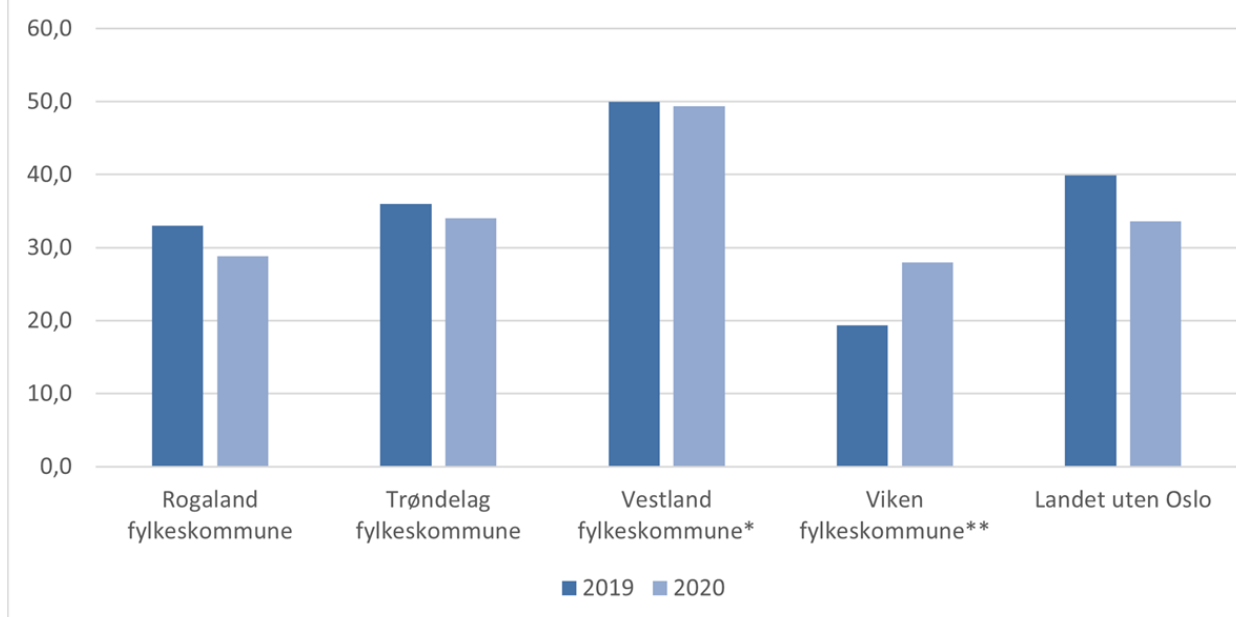

* 2019 kun Hordaland fylkeskommune, ** 2019 kun Akershus fylkeskommune

Andel kilometer med dårlig eller svært dårlig dekketilstand i prosent av alle fylkesveier (prosent) 2019–2020

Dekketilstanden på fylkesvegene i Rogaland er bedre enn landsgjennomsnitt målt utfra andel kilometer med dårlig eller svært dårlig dekketilstand, og har blitt ytterligere forbedret i 2019–2020.

Andel kilometer fylkesvei med dårlig eller svært dårlig dekketilstand av alle fylkesveier (prosent)

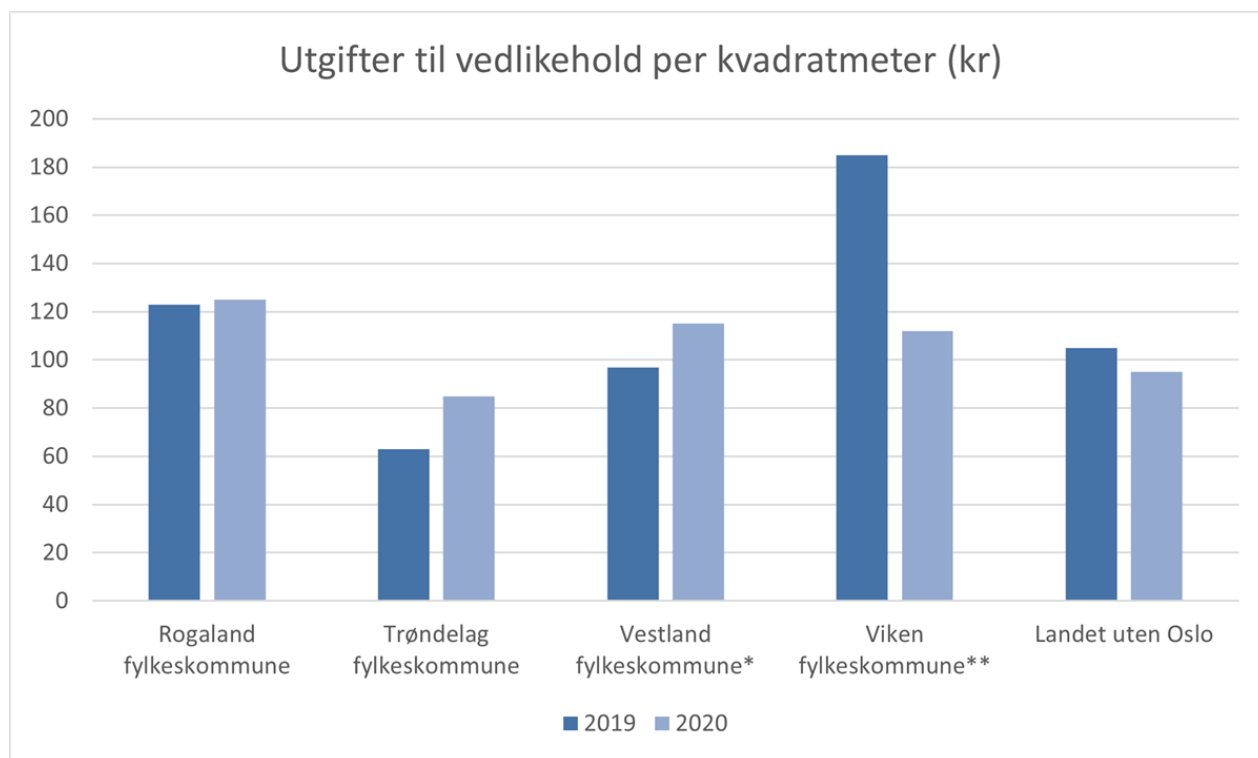

* 2019 kun Hordaland fylkeskommune, ** 2019 kun Akershus fylkeskommune

5 Bygg

Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kroner)

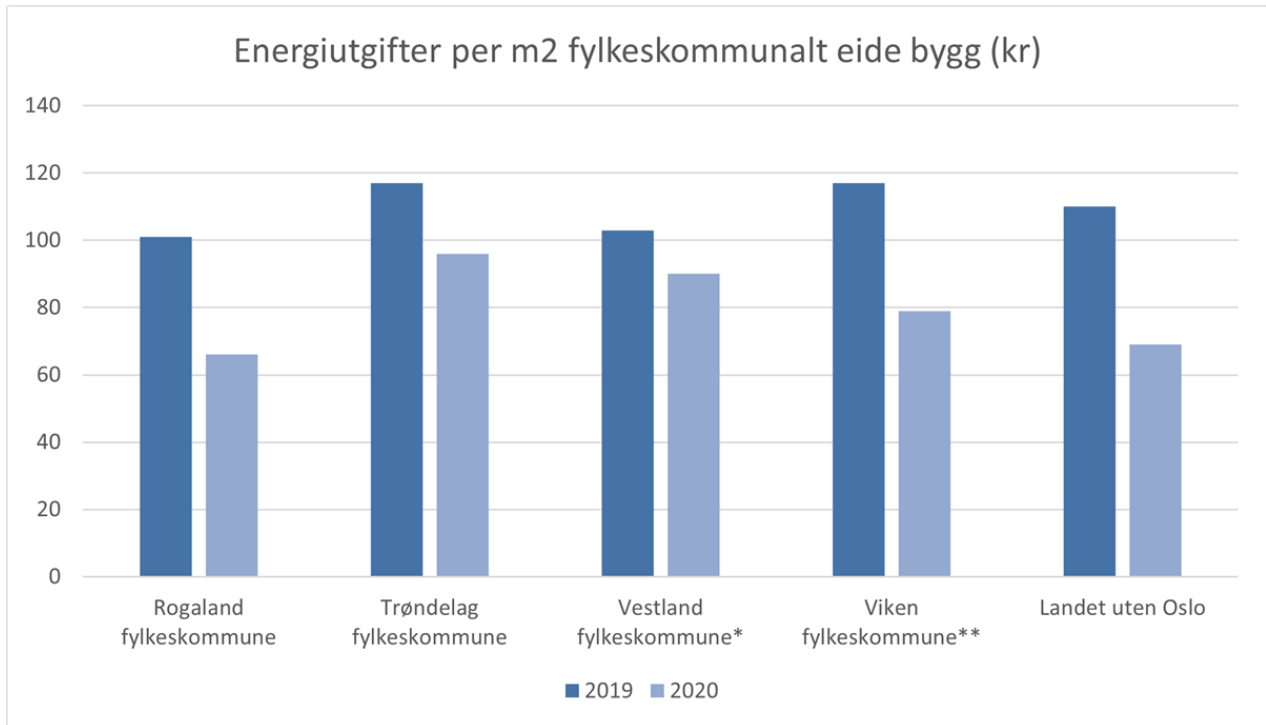
Utgifter til vedlikehold av bygningsmassen ligger 24 prosent over landsgjennomsnittet. For Rogaland har utgifter til vedlikehold økt fra 123 kroner per kvadratmeter i 2019 til 125 kroner per kvadratmeter i 2020.

* 2019 kun Hordaland fylkeskommune, ** 2019 kun Akershus fylkeskommune

Energiutgifter per kvadratmeter fylkeskommunalt eide bygg (kroner)

Energiutgifter per kvadratmeter i fylkeskommunale eide bygg ligger 4,5 prosent under landsgjennomsnittet i 2020. Grafen viser også en tydeligere nedgang fra 2019 for Rogaland, sammenlignet med landet.

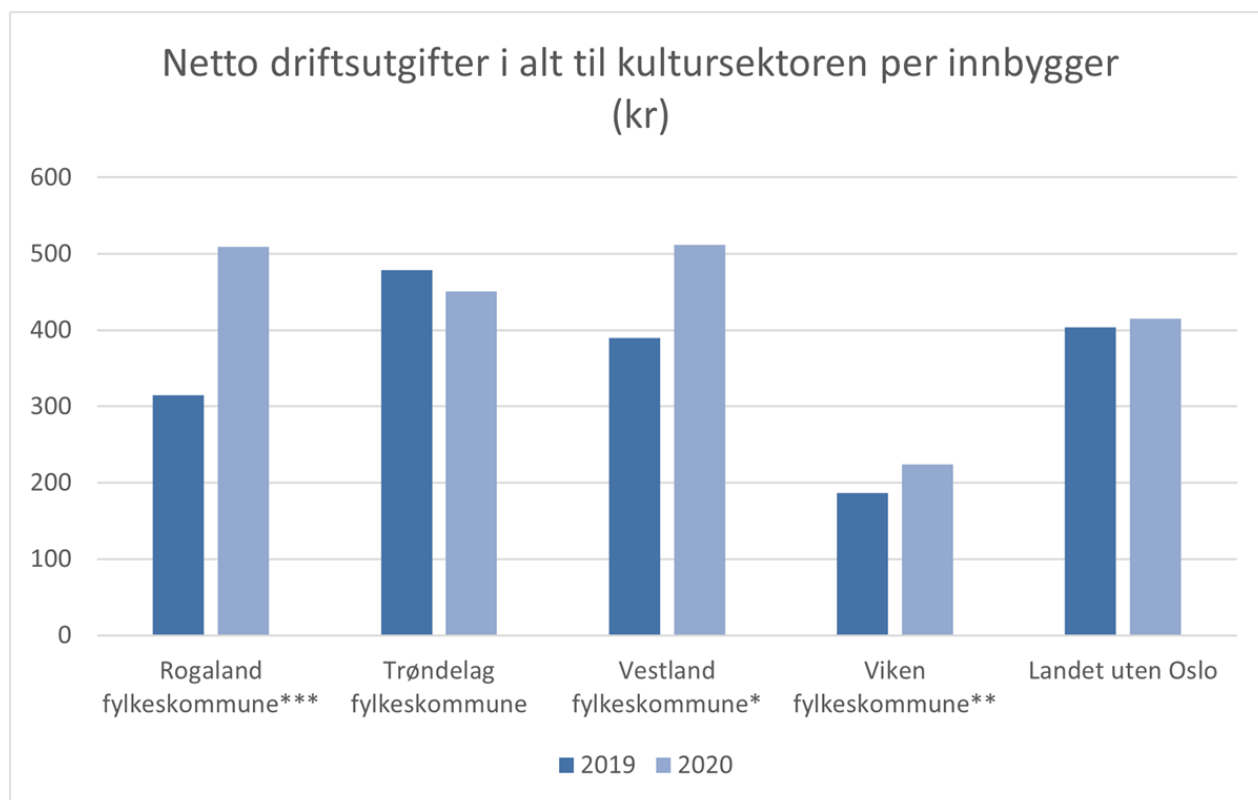

* 2019 kun Hordaland fylkeskommune, ** 2019 kun Akershus fylkeskommune

6 Kultur

Netto driftsutgifter i alt til kultursektoren per innbygger (kroner)

Tallene og grafen viser en unormalt stor økning i netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger. Dette skyldes ikke økte midler til sektoren, men en regnskapsteknisk omlegging fra bruk av fond til at forpliktelser blir avsatt til gjeldskonto. Hvis en hadde korrigert for denne omleggingen, så vil netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger ligget under landsgjennomsnittet og på nivå med et normal år.

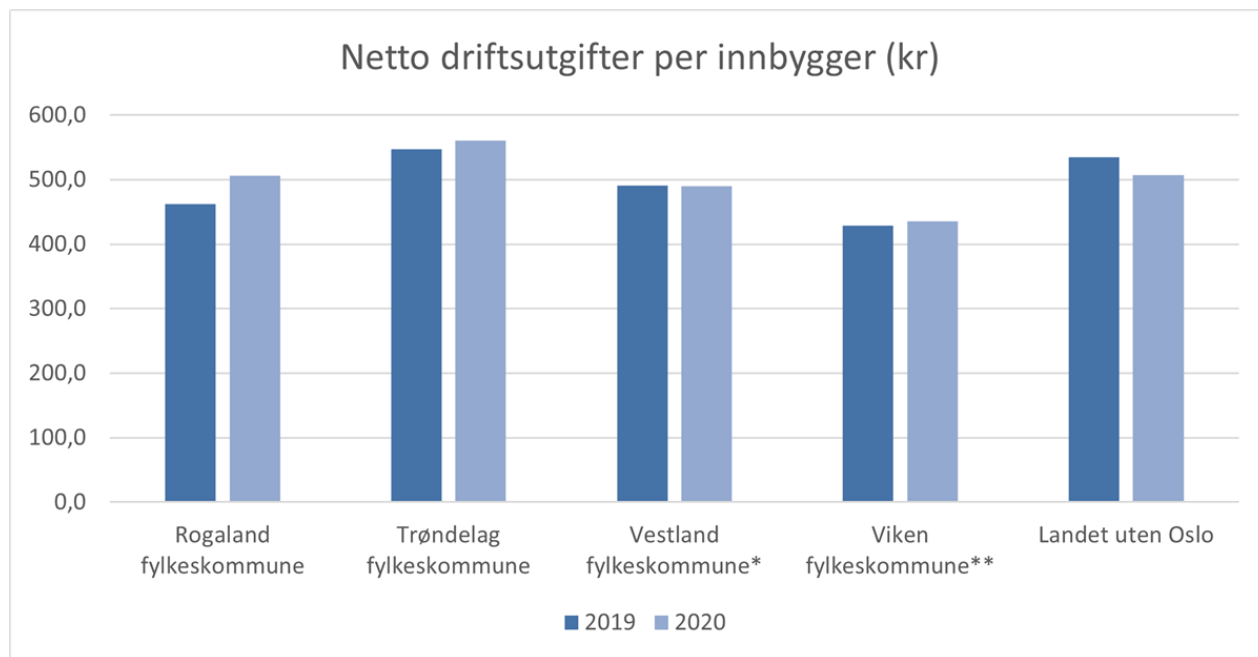
* 2019 kun Hordaland fylkeskommune, ** 2019 kun Akershus fylkeskommune,

*** 2020 inneholder regnskapsteknisk omlegging

7 Tannhelse

Netto driftsutgifter per innbygger (kroner)

Netto driftsutgifter til tannhelse i kroner per innbygger ligger 0,3 prosent under landsgjennomsnitt (mot 13,5 prosent i 2019). Til sammenligning var objektivt utgiftsbehov (delkostnadsnøkkelen for tannhelse) om lag 108 prosent av landsgjennomsnittet.

* 2019 kun Hordaland fylkeskommune, ** 2019 kun Akershus fylkeskommune